

- Driemaandelijks contactblad 33ste jaargang nr. 4 (oktober – november – december 2021)
- Afgiftekantoor: 9030 Mariakerke MAIL.
- Evangelie Levensnabij Rekeningnummer IBAN-nr. BE45 9795 3507 0189
- Contactadres redactieverantwoordelijke: Bart Pieters, Grote Kring 2 8500 Kortrijk.
- Website: www.evangelielevensnabij.be
- P4A9034

--- inhoud ---

Blz.2	Redactioneel
Blz.3	Quo vadis Poverello
Blz.3	CD&V en Joachim Coens helemaal de weg kwijt
Blz.4	Vaccinaties
Blz.4	To vax or not to vax
Blz.5	Jeremiade: de dunne laag goddelijke vernis
Blz.6	Bezinning bij corona
Blz.7	Het geloof van de zoomers
Blz.9	Het afhaken van velen
Blz.11	Partenia
Blz.15	Stem uit de moslimwereld: Is de islam gewelddadig?
Blz.18	Leerhuis Roeselare
Blz.19	De zevende hoofdzonde
Blz.20	De Chinezen komen
Blz.21	Abbé Froidure
Blz.22	Brief aan onze lezers

1. Redactioneel

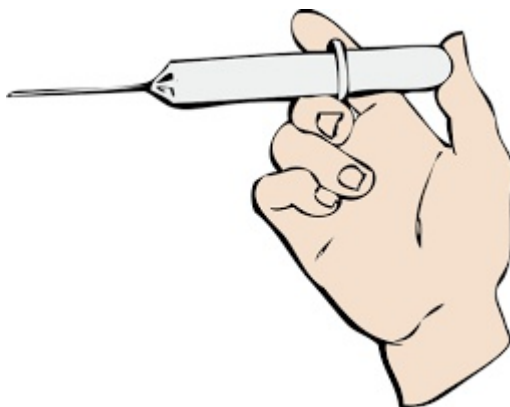
“Je moet realistisch zijn.” Als je iemand dat hoort verkondigen, spits dan je oren. Veel kans dat die iemand alleen maar de status-quo verdedigt. Een variant hierop: “Het moet haalbaar en betaalbaar zijn”. Versta dan: laat alles zoveel mogelijk bij het oude blijven.

Het is een houding die lijnrecht staat tegenover het Bijbelse christendom. Dat is niet realistisch maar idealistisch. In die zin: dat het idealen hooghoudt. Het bestaande is niet het wenselijke, m.a.w. het is in veel gevallen niet conform Gods wil. Reeds de profeten uit de Tenach – wat wij het Oude Testament noemen –, protesteerden tegen wat in de realiteit onmenselijk is. Ze hielden ‘het visioen’ voor ogen. Jezus van Nazareth had het over het rijk Gods of Gods nieuwe wereld. Volgens alle profeten, Jezus inclusief, was idealisme niet naïef maar net de hoogste vorm van realisme: het zag de (dikwijls heilloze) werkelijkheid onder ogen.

Typisch voorbeeld in onze tijd: de klimaatverandering. “De Vlaamse regering pleitte voor een herverdeling van de klimaatinspanningen binnen Europa. Daarmee onderstreept ze waarvoor haar zelfverklaarde realisme staat: alleen als het echt niet anders kan, sturen we de zaken bij. Bij zo ’n houding past eerder de term conservatisme: vasthouden aan het bestaande en zo weinig mogelijk veranderen.” (Ignaas Devisch, De Standaard 9 november 2021, blz. 31)

Het heeft allemaal ook met economie te maken. Begin oktober vond in Assisi de tweede sessie plaats van Economy of Francesco, een wereldwijd evenement met duizenden vooral jonge mensen die de huidige economische modellen willen veranderen en een meer inclusieve en rechtvaardiger toekomst willen creëren. Een van de geestelijke vaders ervan, Luigino Bruni, stelt dat, wanneer het om het behoud van de aarde gaat, “het kapitalisme niet werkt, want gebaseerd op individueel welzijn”.

Ook in 2022 willen we het ideaal van een nieuwe aarde hoog houden. Daarom deze nieuwe Nieuwsbrief: ter bemoediging en inspiratie.
de redactie

2. Quo vadis Poverello?

Poverello was in katholieke middens tientallen jaren het lichtbaken van 'goede werken'.

Ik kan me de tijd herinneren dat de kerk- en kerstgave in de eigen parochiekerk voor een deel naar Poverello ging. Dat was een niet onaardig bedrag: de mensen waren mild in Kortrijk waar de organisatie nog niet zo lang geleden een deel van een kerkcomplex als nieuwe thuishaven kon betrekken. De deken van Kortrijk gewaagde toen van een 'Godsgeschenk'... In een recente radiohomilie nam Geert Morlion daar nauwelijks een woord van terug.

Het was toch onzalig wakker worden toen de Franstalige openbare omroep en het weekblad 'Knack' uitpakten met ontluisterende berichtgeving: over het hele land investeert Poverello in vastgoed ten bedrage van een slordige 50 miljoen euro en op de bankrekening van de vzw staat het ook al niet onaardige bedrag van 14 miljoen euro...

Toch staan veel van de gebouwen in eigendom leeg. Patrimonium dat ze niet zelden cadeau kregen van mensen en organisaties die met een schenking wilden bijdragen aan de strijd tegen honger en armoede. Slechts aan 80 mensen wordt in de gebouwen onderdak gegeven en vaak is dat bed in het gemeenschappelijke dormitorium ook niet bepaald gratis...

Dit wanbeheer stemt minstens tot nadenken en bij Poverello is het beleid bovendien onduidelijk en autoritair: wie vragen heeft bij de werking kan worden geschorst en de toegang tot een van de vestigingen ontzegd.

Wat een contrast met de onverdroten inzet van de vele fantastische vrijwilligers van de organisatie voor wie de mensen in armoede altijd éérs kwamen. Bij uitbreiding een kaakslag voor iedereen die zich inzet voor de lotsverbetering van mensen in armoede.

Het zijn walgelijke praktijken, excusez le mot.

In de katholieke media werd daarna de aanval op de klokkenluiders ingezet want dit kon men niet over zijn kant laten gaan. Het weekblad 'Knack' pakte inmiddels uit met een gefundeerd dossier waarin man, vrouw én paard werden genoemd.

(Bart)

3. CD&V en Joachim Coens helemaal de weg kwijt

Ik heb niet de gewoonte om partijhoofdkwartieren op te bellen maar op woensdag 8 december kookte mijn bloed en moest ik mijn gram absoluut kwijt. De vriendelijke telefoniste van het partijsecretariaat van CD&V ving de vlag... Aanleiding was een artikel van Marc Reynebeau in DS van die dag maar vooral: wanneer de voorzitter van een zelfverklaarde christelijke partij blijkbaar niet gehinderd door zijn (burgerlijk-katholieke? of) christelijke visie of kennis van zaken de mensen aan de onderkant van de samenleving profiteurs noemt die leven op de kap van de middenklasse die al zoveel lasten te dragen heeft. Het is zó dat de middenklasse veel te torsen heeft omdat er nu eenmaal aan de grote vermogens niet geraakt wordt, wat een politieke keuze is waar ook de christelijke partij niet fundamenteel aan tornt. Dat de voorzitter de armen viseert is van een cynisme dat z'n gelijke niet kent en waarvan ik hoop dat zijn achterban dit niet pikt maar daar blijft het tot nu (12 december) oorverdovend stil.

Na mijn telefonische tirade kreeg ik een nietszeggend antwoord van de secretaresse van Coens maar dit is voor mij niet afgelopen.

Inmiddels vond een virtueel jubel & juichcongres plaats waarbij de positie van de voorzitter diende versterkt te worden door het goedkeuren van een rist voorstellen die de mandatarissen van de partij in de toekomst ter harte zouden moeten nemen. Dat kon allemaal niet verhinderen dat er achter de schermen en achter zijn rug een "fluistercampagne" woedt en velen gehad hebben met deze voorzitter. De naam Sammy Mahdi valt steeds vaker als het over Coens' opvolging gaat. Of de christelijke volkspartij van weleer daarmee een meer menselijker koers zal varen is zeer de vraag, al had hij het bij de vorige voorzittersverkiezing bijna gehaald ware het niet dat Hilde Crevits de hele Noordzeegouw richting Coens had gedirigeerd. Misschien moet "Hilde" af en toe toch 'ns de kunst van het zwijgen beoefenen.

(Bart)

4. (1) Vaccinaties

Het tv-magazine 'Iedereen Beroemd' gunde ons een tijd geleden een inkijk in het oude klooster van de karmelietessen in Gent. Daar woonden tot 2017 ongeschoeide karmelietessen. Schoenen moeten ze wel gehad hebben, maar voor de rest leefden ze afgezonderd en uiterst sober. Hun vroegere tandarts toonde in het programma hoe hij een pakketje moest afgeven via een draaiend doorgeefluik. Een priester vertelde mij erbij dat de zusters nog op matrassen gevuld met hooi sliepen. Middenin het bruisende Gent leefden de zusters achter hun kloostermuren een leven van gebed. Sommigen zouden het religieus fanatisme noemen.

Toch ging de poort van het slotklooster soms open. Als er zusters waren met tandklachten, dan mocht de tandarts komen. Die had een oudere tandartsstoel in het klooster laten installeren. De priorin fungeerde als tandartsassistent. Hoe traditioneel-religieus de zusters ook waren, als er medische nood was, moest de arts komen. Dat lijkt evident, maar dat is het misschien niet helemaal. De zusters hadden ook blijven kunnen bidden tot de één of andere heilige. Of de tandpijn religieus kunnen interpreteren als een offer, als "lijden met Christus". Misschien deden ze dat ook, ik weet het niet, maar uiteindelijk werd er wel een arts bijgehaald. Zelfs slotzusters leken te beseffen: sommige dingen behoren tot het geloof, andere tot de wetenschap. Als iemand tandpijn heeft, dan is een specialist nodig. Dan werd het vertrouwen in een tandarts gesteld.

Hoe anders de anti-vaxers. Hun geloof is absoluut. Of ze nu het holisme van Ingeborg aanhangen of vol vuur een complottheorie verdedigen, hun overtuiging is alles. Ze wijken er niet van af. Ze gelovigen heilig in "natuurlijke weerstand". Hoe hard de journalist in het journaal ook zijn best deed de betogers tegen de coronamaatregelen erop te wijzen dat in de ziekenhuis haast enkel niet-gevaccineerden liggen, telkens kwam er weer een drogreden als antwoord. "Ze maken ons zo veel wijs." "Ik heb de cijfers niet zelf kunnen verifiëren." Het gesprek bloedde dood.

Denk u dat de karmelietessen in Gent precies begrepen hoe de tandarts een gaatje weer kon vullen of een tand ontzenuwen? Vast niet. Toch stelden ze vertrouwen in hem. Denkt u niet dat hun geloof alles voor hen betekende? Vast en zeker. Toch wisten ze: is iemand ziek, dan is het beste wat we kunnen doen te vertrouwen op de wetenschap en de expert.

Wat ik van de ongeschoeide karmelietessen heb geleerd? Wat je overtuiging ook is, zie er de grenzen van in. Laat je vaccineren. Als je niet doet voor jezelf, doe het voor iemand anders. Of laat je overtuigen door paus Franciscus: "Je laten vaccineren is een daad van liefde."

(Vincent Orroi – artikel verscheen al eerder op onze website www.evangelielevensnabij.be)

5. (2) To vax or not to vax

Gesprekken in de supermarkt afluisteren mag je niet doen - ik deed het toch. De waarheid laat ik in het midden.

Leonie: Albert (80), ga je voor je derde prik?

Albert: Neen gij, ik ging ook niet voor de eerste en de tweede prik. Ik liet me bijna overhalen door een lieve dame van het vaccinatiecentrum. Toen ben ik de dag van de vaccinatie haar gaan opzoeken om me af te melden. Een mens moet manieren hebben hé en verwittigen van al of niet komst. Ze leek erg verbaasd.

Leonie (leeftijd niet echt gekend) : Ik ga voor mijn derde als ik kan. Je lijkt me gezond en wel. Daarom wil je geen vaccin?

Albert: Wie doe ik kwaad? Ik voel me sterk.

Leonie: Er zijn toch al vijf tot zes miljoen mensen eraan gestorven?

Albert: Leonie, ik ben niet anti maar ik doe graag mijn goesting. Dat mag toch nog in België?

Leonie: Hier mag meestal alles. Albert, ik heb mijn man begraven. Hij verloor de strijd tegen corona. Ik heb je niet op de hoogte gebracht gezien je hoogbejaarde leeftijd. Ik wil niet dat je risico's neemt.

Albert: Ik weet even niet wat zeggen. Mijn deelneming Leonie.

Leonie: Dat zeggen ze allemaal, Albert, dat ze niet weten wat zeggen op dergelijk moment. Ze weten zich geen houding. Heb je een alternatief? Gooien we iedereen die besmet is van de Tarpeiarots? Dan zijn we er ineens vanaf. Albert, heb jij echt niemand dierbaars verloren in je omgeving? En heb jij dat al eens verteld - wat je me nu zegt - tegen iemand waarvan je wist dat één van hun dierbaren gestorven is? Had je zoveel guts? En nogmaals: heb je een alternatief?

Albert: Euh

Leonie: Vergeet je kar niet Albert. Het beste.

(feiten naar waarheid maar het verhaal is wegens privacy gekleurd)
(KV)

6. (3) Jeremiade: de dunne laag goddelijke vernis

Uitdagende tijden maken onze wereld harder. Gevaccineerden tegen niet-gevaccineerden. Wie bezorgd is voor zijn fysiek welzijn tegen wie meer lijdt op mentaal vlak. De zorgsector die verzuipt tegenover de ondernemer die vreest voor zijn zaak. De oudere die vreest voor zijn leven tegenover de jongere die vreest voor zijn leven, maar dan anders.

Het heeft me toch verbaasd hoe snel we in een bijna hysterisch roepen tegen elkaar zijn terecht gekomen. De barmhartigheid, de fundamentele liefde en vertrouwen is snel verdwenen. Mis-begrijpen is makkelijker dan elkaar proberen te verstaan. Het lijkt soms alsof we zelfs niet meer dezelfde taal willen spreken.

Terwijl we meer op elkaar lijken dan ons goed lijkt uit te komen. De tegenstellingen hierboven zijn niet absoluut. We zien allemaal af van deze barre tijden en zoeken allemaal naar de uitweg. Het is hoogtijd dat we de stap terugzetten. Dat we inzien hoe dit virus het dunne laagje goddelijke vernis wegkrast op ons kwetsbare menselijke gelaat.

Het is hoog tijd om onszelf en elkaar opnieuw te vernissen. Ruimte te geven aan gesprek, aan kwetsbaarheid. Tijd te nemen voor inkeer en verdieping. Omdat het kracht vraagt om elkaars vernis te respecteren of er zelfs een laagje bij te doen, te zorgen voor elkaar.

Want nu doet het ertoe, als er te lang geen vernis is, wordt het hout definitief geschonden, dat mogen we niet laten gebeuren. Stap uit de histerie en kijk vooruit naar Kerstmis. De ultieme laag vernis wordt ons dan zichtbaar gemaakt. De ultieme openheid en kwetsbaarheid van een pasgeboren kind.

Jeremie Van Eeckhout

7. (4) Bezinning bij corona

Het einde van de coronaplaag is nog niet in zicht. Hoe kunnen we daar als christen mee omgaan? Twee grondhoudingen: solidariteit en verantwoordelijkheid.

Solidariteit met wie? Met zoveel verschillende mensen die dikwijls tegenstrijdige belangen nastreven: en dat maakt het zo moeilijk. Met de zieken, het zorgpersoneel, hen die economisch getroffen worden en hen die er mentaal onder lijden.

Ze passeren voor ons de revue: bewoners van het rusthuis en patiënten in het ziekenhuis, artsen en verpleegkundigen, leerkrachten en leerlingen, jeugdleiders en sportbeoefenaars, caféuitbaters en wie werkzaam zijn in de cultuur- en evenementensector, onze eigen ouders, grootouders, kinderen of kleinkinderen en onze collega's op het werk. En nog zoveel meer. We betonen onze solidariteit reeds wanneer we de coronamaatregelen opvolgen. Maar ook door met hen mee te leven en hun verhaal te beluisteren. Want dat is niet zonder belang.

Verantwoordelijkheid dan. Daarin steekt het woordje 'antwoord'. Een mens die verantwoordelijkheid opneemt beantwoordt aan wat ten diepste van hem verwacht wordt. Door God zelf misschien? Doet Hij niet een appel op ons, via de omstandigheden van het leven, om onszelf te overstijgen? Dit gebeurt al op het moment dat jonge ouders een kind ter wereld brengen. Maar dus ook in deze tijden van pandemie.

Voor de politici die het beleid bepalen is het dikwijls moeilijk om verantwoorde keuzes te maken. De volksgezondheid gaat voor? Ja, maar... De scholen moeten open blijven? Ja, maar... De mensen in armoede mogen er niet onder lijden? Ja, maar... De vaccins moeten nu eerst naar het Zuiden gaan? Ja, maar... Laat onze politici zich in hun keuzes nu vooral niet leiden door profileringsdrang, maar door hoge morele standaarden. En laat ons zelf toch voorzichtig zijn met onze kritieken. Anders versterken we alleen maar het rechtse populisme.

Persoonlijke verantwoordelijkheid ook. Een concreet voorbeeld: hoe gaan we de komende kerst- en nieuwjaarsdagen doormaken? Daar moeten we vooraf toch eens serieus samen over nadenken. Ons niet alleen laten leiden door emoties, maar door een groot respect voor onze medemensen, wiens gezondheid we, zeker in deze dagen, niet willen in gevaar brengen. En ook door een creativiteit die ervoor zorgt dat Kerstmis en Nieuwjaar voor zoveel mogelijk mensen best aangenaam worden.

Volg Evangelie Levensnabij Online

Ook jij kijkt elke drie maanden reikhalzend uit naar de nieuwe nieuwsbrief van Evangelie Levensnabij? Wist je dat je sinds kort ook extra bijdragen van onze redactie kan lezen op onze website en zelfs ontvangen in je mailbox?

Deze dienst activeren is eenvoudig en doe je door naar onze website te gaan (www.evangelielevensnabij.be) en onderaan de pagina het formulier in te vullen.

Wanneer je dit gedaan hebt, ontvang je een mailtje waarin je je gegevens kan bevestigen. Van zodra je dit gedaan hebt ontvang je telkens een email wanneer we een nieuw artikel op onze website beschikbaar maken. Deze extra bijdragen op onze website zijn enkel daar te vinden en verschijnen dus niet in onze reguliere nieuwsbrief! Op onze website vind je alle vorige nieuwsbrieven en ook artikels die deze nieuwsbrief niet haalden.

8. Het geloof van de zoomers

We horen regelmatig spreken over Generatie X, Y en Z, maar weten niet altijd wie daarmee bedoeld worden en wat hun specifieke kenmerken dan wel kunnen zijn. We zetten ze hier even op een rijtje.

Beginnen we met de babyboomers. Die werden geboren kort na de Tweede Wereldoorlog, maar ook in de twintig daaropvolgende jaren werden aanzienlijk meer kinderen geboren dan in de periodes ervoor en erna. Deze generatie groeide op in de naoorlogse opbouwperiode waarin de welvaart voor het eerst sinds vele jaren toenam. En ze ging studeren in de woelige periode tussen 1965 en 1975. In die jaren vonden progressieve denkbeelden bredere ingang. Thans zijn de babyboomers oorzaak van een toenemende vergrijzing van de samenleving.

Daarop volgde Generatie X, ruw genomen geboren tussen 1961 en 1980. In de jaren-1970 kregen we de oliecrisis. Deze jongeren ontwikkelden, misschien wel dankzij de crisis, een zelfredzame no-nonsense mentaliteit. Generatie X zou hechten aan waarden als nuchterheid, zelfstandigheid, relativisme en individualisme. Hierdoor ontwikkelde ze een andere levensloop dan de Protestgeneratie.

Generatie Y is beter gekend als de millennials. Ze zijn geboren tussen het begin van de jaren- 1980 en eind de jaren-1990, d.w.z. in een digitale wereld. Deze 25- tot 40-jarigen weten als geen ander hiermee om te gaan. Social media en het internet kennen nog weinig geheimen. Informatie en ontspanning zoeken en vinden ze snel. Ze zijn handig met technologie en worden gezien als idealistisch. Ze kiezen flexibiliteit boven zekerheid en zouden naar zeggen bovengemiddeld narcistisch en egoïstisch zijn.

Generatie Z

Natuurlijk gaat het hier om veralgemeningen. Net als wat Caroline de Gruyter schrijft over generatie Z, geboren na 1995, ook wel 'zoomer' genoemd ('De zoomers zijn aan zet', De Standaard, 12 september 2021, blz. 36): "Velen zijn hoogopgeleid, opgegroeid met sociale, economische en politieke turbulentie (de financiële crisis, de eurocrisis, de migratiecrisis, de Brexit en de pandemie) en geloven dat de staat (niet de markt) sociaal en economisch meer moet ingrijpen. Ze zijn hyper-individualistisch en gefixeerd op onrecht."

"Steeds meer jongeren uiten kritiek op het feit dat bij volwassenen hun job zo centraal staat in hun identiteit en zoektocht naar geluk. Op Burn-out TikTok geven Gen Z'ers scherpe commentaar op de frustratie van lange uren vastzitten in een saaie job die je niet leuk vindt. Mijn jongste zoon is 12, maar begrijpt memes over late stage capitalism perfect (deze term verwijst naar de absurditeiten, tegenstrijdigheden, crises, onrechtvaardigheden en ongelijkheid die zijn ontstaan door moderne bedrijfsontwikkeling). Mensen die alleen geven om geld en werk, vindt hij losers." (Jozefien Daelemans, 'Carrièretijgers hebben afgedaan', De Standaard, 17 november 2021, blz. 33) Deze generatie, schreef Matthew Goodwin van de universiteit van Kent vorig jaar in een essay, 'is etnisch en raciaal de meest diverse uit de geschiedenis'. Bovendien is zij 'grootgebracht met polarisatie, fragmentatie en uitdagers'.

Tot die uitdagers horen alle rechtse marktdenkende politici die in allerlei gematigde of meer extreme smaken regeren – de Ruttes, de Kurzen, Johnsons, Orbans en, tot voor kort, Trumps. Iedereen met zoomers thuis weet dat ze flink ‘woke’ kunnen zijn, ofwel politiek correct: ze kopen niet bij ‘foute’ bedrijven, steunen positieve discriminatie, eten vegan. Ze zijn vaak beleefd, sociaal en niet-materialistisch (ze haten verspilling en kopen vaak kleren tweedehands). Velen hebben homo- en transvrienden en het maakt ze niets uit. 84 procent van deze generatie is voor het homohuwelijk, 15 procent tegen. Grote merken als Apple, Uber en Nike hebben allang door hoe de wind waait. Zoomers zijn hun klanten en steeds vaker ook hun personeel. Europese en Amerikaanse bedrijven begrijpen dat wat op universiteiten begon en op straat met scholieren en groene Greta Thunberg, mainstream aan het worden is.”

‘... mainstream aan het worden is’? Laaggeschoolde jongeren zijn in de meeste gevallen minder woke. Ze lachen met politieke correctheid. Ze doen niet mee aan klimaatbetogingen, behalve misschien om te kunnen spijbelen. Ze zijn niet bang om racistisch, homofob of vrouwonvriendelijk genoemd te worden. Omdat ze zelf het gevoel hebben dat de maatschappij met hen geen rekening houdt. Wie bekommert zich om de problemen waarmee zij worstelen? Ook deze jonge mensen verdienen het om ernstig genomen te worden. Het is dat wat Agnès Charlemagne, met betrekking tot hun geloven, doet in volgende bijdrage.

Het geloof ontsluiten voor de jongeren van nu

Het TGL-nummer van april-juni 2021 heeft ‘Openbaring’ als thema. Charlemagne begint haar bijdrage als volgt:

‘Openbaring’ behoort tot de lange lijst termen die geen enkel kind van deze 21-ste eeuw nog begrijpt. Openbaring, verlossing, heil van de wereld, redder, messias, verrijzenis, hemelvaart, transfiguratie, glorie van God, reële presentie... Ik zou de hele bladzijde kunnen vullen met zulke woorden en de jongeren tot wie ik me richt, vallen gewoon in slaap. Ik verlies mijn publiek. Waarom zijn het religieuze discours en de christelijke taal ontoegankelijk geworden voor de nieuwe generaties?

Maar wat, gaat de auteur verder, als Openbaring alleen maar plaatsvindt in een verhaal van ontmoeting? “Waar ben je?” – dat is de eerste vraag in Genesis. God is relatie. In het evangelie onderricht Jezus geen catechese, hij gaat in dialoog. Agnès Charlemagne begeleidt ateliers voor kinderen en adolescenten en jongeren. Al hun zinnen beginnen met: “Ik geloof niet, maar...” Het is dat tweede deel van de zin dat me interesseert. Hoe zouden wij hen top-down-onderricht willen geven op het moment dat ze al hun antwoorden zoeken op de gsm die met hun hand vergroeid is? Wat de jongeren zoeken is geen weten, maar wat onze samenhang en relatie is met de “Waar ben je?” die met ons leven resoneert.

Onze voorstellingen van God sporen niet meer met die van de jongeren. Zelfs jonge kinderen kunnen je uit evenwicht brengen: ‘Maar welk mysterie zoekt u, mevrouw? God is van vroeger!’ zegt Charline, 8 jaar. Jongeren die een parcours van catechese foutloos hebben doorlopen, tot aan het vormsel, heeft niemand ooit gevraagd: “En jij, wat denkt jij daarover?”

Het komt er op aan met gespitste oren te zwijgen en te luisteren: “Ah, ja? Oh!” “Denk je?”, “Wat vind jij?” “We hebben een geweldig gesprek gehad”, zal de jongere vervolgens zeggen. Durven zeggen: “Ik weet het niet! Ik ben ook zoekende, met jou, en wat je zonet zei, helpt me vooruit” is een erkenning van zijn zoektocht en een aanmoediging om verder te gaan. Hij was passief en verveelde zich: nu wordt hij handelende persoon. De enige taak van de volwassene bestaat erin zich tot echo en spiegel te maken van een fase in de zoektocht van de jongere. Volwassene en jongere zijn partners in een dialoog en als er sprake is van onderricht, dan is dat wederzijds.

Tijdens een atelier tekenen en schrijven de jongeren. Het daaropvolgende atelier lezen ze hun teksten luidop en ieder om beurt voor, geanonimiseerd. Ik kom weinig tussen. Ik kaats als een dirigent hun woorden terug, meer niet: “Wat bedoel je?”, “Waarom vraag je dat?” Alleen op momenten waar zich

daartoe een opening voordoet, breng ik een stuk onderricht binnen. We lezen de Bijbel en gaan samen op zoek. Het is een avontuur, ik beleef die ontmoetingen als een Openbaring, en ik bedank hen: “Jullie versterken mijn geloof en schudden het doorheen.”

Elliot, 13 jaar, had verteld over de haat die hij voelt voor zijn stiefmoeder en halfzus. Nadat Nina de parabel van de verloren zoon had voorgelezen, zei Enzo tegen hem dat hij “zijn jaloezie zou kunnen vergeten en zijn lelijke gedachten achter zich laten om de liefde van zijn stiefmoeder toe te laten”. Je ontzegt jezelf de vreugde! Eigenlijk zoals de oudste zoon, zei Oscar. Iedereen kon zien hoe Elliots gelaat op slag veranderde en hoe de woede plaats maakte voor vrede. “Terwijl we elkaar veroordelen, vindt God ons geweldig!” vulde Pablo aan. “Eigenlijk hangt ons geloven in God ervan af of je de switch hebt gemaakt”, meende Ella. “Het is een klik die je maakt: je hart gaat open, zelfs als het twee seconden eerder gesloten was.”

“Hoe zeg je ‘switchen’ en ‘klik’ in christelijke woordenschat?” vraag ik. Mahé roept onmiddellijk uit: “Vernieuwing!”. Justin steekt zijn hand op: “Bekering!” Zo ontvang ik die levendige openbaringen en ben ik er getuige van dat die kinderen samen de taal ontdekken die hen dichterbij Christus brengt. Ze bevinden zich ‘in de periferie’, aan de grenzen, en het is in hen dat het evangelie opnieuw wortel schiet.

Tot zover een bloemlezing uit het artikel van Agnès Charlemagne, leerkracht aan de Ecole de Communication Visuelle d’Aix-en-Provence. Na 15 jaar in Nederland en geïnspireerd door de Montessori-pedagogie, ontwikkelde ze een methode om geloofsvragen aan te kaarten bij kinderen, adolescenten en jongeren. In hetzelfde nummer van TGL lezen we inspirerende bijdragen van een tiental andere auteurs waaronder Guido Vanheeswijck, Peter-Jan Smit (Hoe jongeren vanuit hun context de Bijbel lezen), Ignace D’hert en Marc Van Tente.

9. Het afhaken van velen

Mijn tante Alice lag met het grootste deel van de familie in ruzie. Decennia later raketde ze nog altijd op wat haar ooit was aangedaan. Op een dag ging ze samen met haar zuster, mijn moeder, naar de mis. Thuisgekomen zei mijn moeder: “Ik begrijp Alice niet. Hoe ze luidop het Onze Vader mee bad: ‘zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren’. Op dat moment keek ik haar verwonderd aan: hoe kan zij deze woorden over haar lippen krijgen?”

Ik moest eraan denken toen ik Mark Van de Voorde las: “(Na de lockdown) hebben heel wat gelovigen hun gewoonte om naar de kerk te gaan, niet opnieuw opgenomen. Ze zijn niet door de corona van hun geloof gevallen, ze waren dat al, maar wisten het niet. De kerkgang was geen geloofspunt, maar een agendapunt, een gewoonte. Door de duur van de coronarestricties verdween de zondagsmis ‘gewoon’ van de agenda.” (1)

Volgens Van de Voorde had die zondagspraktijk nauwelijks iets te maken met geloof. In Duitsland hadden onderzoeken bij senioren al in 2002 geconstateerd dat veel ouderen in stilte ongelovig zijn geworden, maar toch nog naar de kerk gaan op zondag. Ze bleven naar de kerk gaan, maar hadden uit zelfbescherming de grote zinfragen van hopen en geloven ingeruild voor de kleine nutfragen van kopen en genieten.

Er is een groot verschil tussen een aantal religieuze praktijken volbrengen en Jezus navolgen. Uit heel

wat artikels en cursiefjes in de krant blijkt dat de auteurs ervan het christendom belachelijk vinden. Ze zijn erfgenamen van een wel erg magische opvatting van geloof en evangelie. Hoe daar tegenin gaan? Door een kritisch godsdienstonderricht op school, jawel, maar toch vooral door zelf een consequent evangelisch geloven te praktiseren.

Een dergelijk geloven, waarin de navolging van Jezus, bewust of onbewust, een voorname plaats inneemt, gebeurt zowel in grote als in kleine dingen. In het groot: in de aanpak van migranten en vluchtelingen. In de New York Times verscheen op 1 oktober 2021 een artikel over Daniël Alliët onder de titel *“He Sees Migrants as ‘Modern Slaves’, and Has Devoted His Life to Helping Them”*.

De krant verwondert er zich over dat een priester of gelovige dit doet. Is dit dan zo uitzonderlijk?

In een artikel in Knack (29 september 2021) brengt Rik Torfs begrip op voor de koers van staatssecretaris Sammy Mahdi: *“Gastvrijheid kent in theorie geen limiet, maar is in de praktijk begrensd. In die zin sluit Mahdi aan bij de parabel van de barmhartige Samaritaan – de échte versie, niet de naïeve lezing. De Samaritaan helpt een gewonde man, maar zet daarna zijn reis verder. Men moet dus solidair zijn binnen de eigen mogelijkheden.”*

Torfs verliest hierbij uit het oog dat de Samaritaan de man naar een herberg brengt – hij doet beroep op een structurele oplossing – , en daarbovenop de herbergier twee denarie geeft (twee daglonen) en hem zegt; “Als u meer kosten moet maken, zal ik die op mijn terugreis vergoeden”. Dit is werkelijk ‘meer dan het gewone’, naar de titel van het boek over Jezus en zijn Bergrede van Feitse Boerwinkel.

Navolging van Jezus dus, ook in het klein. In het buitenzetten van de vuilniszakken bijvoorbeeld. Of, zoals Zjef Vanuytsel zingt in ‘Je kunt niet zonder de ander’:

*... en dan zweer je voortaan voor iedereen je wil te gaan buigen
om de mensen te geven
wat je van hen niet krijgt.*

Je eigen wil buigen om de mensen te geven wat je van hen niet krijgt: ook dat is ‘meer dan het gewone’. Net dat wat Jezus deed. Hieraan wordt een gelovige herinnerd, telkens hij ‘naar de mis gaat’. Dat consequent evangelisch leven heb ik ook van mijn moeder meegekregen. Ik blijf er haar, na zovele jaren, dankbaar om.

(Rob, met inbreng van Isabelle)

-----

(1) Mark Van de Voorde, ‘Einde religie kan nieuw begin geloof zijn’, Tertio 15 september 2021, blz. 17

Partenia

Op 21 oktober ll. arriveerde een mail vanwege Mgr. Gaillot met als bijlage een korte tekst die hij schreef op vraag van een bevriende Baskische schooldirecteur, naar aanleiding van het rapport dat op 5 oktober 2021 verscheen over seksueel misbruik in de Franse kerk tussen 1970 en 2020. Op de volgende bladzijde vind je die reactie van Jacques Gaillot, bestemd voor de sociale netwerken. Voorafgaand iets over dat rapport, en daarna nog wat meer in verband met dat onderwerp...

De “Onafhankelijke commissie over seksueel misbruik in de Kerk”

Op de jaarlijkse conferentie van de Franse bisschoppen in Lourdes werd op 7 november 2018 beslist een onafhankelijke commissie op te richten om de kwestie van het seksueel misbruik in kerkelijke contexten te bestuderen. In de week die erop volgde sloot de conferentie van de vrouwelijke en mannelijke religieuzen in Frankrijk zich daarbij aan. En nog een dag later werd Jean-Marc Sauvé aangesproken om die commissie samen te stellen en te leiden.

Jean-Marc Sauvé

Geboren in een katholiek landbouwersgezin in 1949. Begint na een eerste goed jaar aan de ‘École Nationale d’Administration’ aan een noviciaat bij de Jezuïeten, maar ontdekt daar na twee jaar dat dat zijn weg niet is. Hij vervolgt de studies die hij onderbroken had, doet er politieke studies bovenop en haalt ook nog een master in de economie. De briljante student komt terecht op een hoge functie in de nationale administratie, huwt, wordt vader en is ondertussen al enkele keren opa.

De opdracht van de commissie was drievoudig: de feiten in kaart brengen door de slachtoffers te beluisteren, de manier onderzoeken waarop de Kerk met die feiten is omgegaan, en tenslotte de kerkelijke en culturele mechanismes analyseren die tot die manier van doen geleid hebben. Bijkomende opdracht: onderzoeken wat de Kerk vanaf het begin van de jaren 2000 gedaan heeft om seksueel misbruik en in het bijzonder pedofilie te bestrijden.

Jean-Marc Sauvé verzamelde 21 leden met uiteenlopende expertises, en niet alleen katholieken: ook andersgelovigen (protestant, moslim), ongelovigen, atheïsten en agnosten. In totaal telde de commissie 12 mannen en 10 vrouwen, met een gemiddelde leeftijd van 57 jaar. De CIASE, zoals de commissie genoemd werd (Commission Indépendante sur les Abus Sexuels dans l’Église – Onafhankelijke commissie over het seksueel misbruik in de Kerk), ging van start op 8 februari 2019 en publiceerde op 5 oktober 2021 – na 2 ½ jaar – haar eindrapport: “Sur les violences sexuelles dans l’Église catholique. France 1970-2020” (“Over seksuele gewelddaden in de katholieke Kerk. Frankrijk 1970-2020”)

Onderweg organiseerden ze tal van audits waarin zowel slachtoffers als kerkelijke en andere autoriteiten aan het woord kwamen en bevraagd werden. Ze hielden een “Tour de France” en gaven zo op 13 verschillende plaatsen in Frankrijk het woord aan slachtoffers van seksueel misbruik: “Libérer la parole des victimes d’abus sexuel dans l’Église” (“Ruimte maken voor het woord van slachtoffers van seksueel misbruik in de Kerk”)

Samen met bovengenoemd eindrapport zijn ook een publicatie waarin slachtoffers aan het woord komen, “De victimes à témoins” (“Van slachtoffers tot getuigen”), een samenvattend rapport met daarin ook de 45 aanbevelingen voor kerkelijke instanties, en tal van uitgeschreven verhoren te vinden op hun website: <https://www.ciase.fr>

Een reactie vanwege Jacques Gaillot, bisschop van Partenia

De waarheid zal u vrij maken

De katholieke kerk in Frankrijk heeft ontdekt dat zij gekwetst en vernederd is. Zij was niet in staat te zien en te horen wat er gebeurde. Het rapport over seksueel misbruik heeft ons verbijsterd en maakt ons beschaamd. Dat zoveel tienduizenden minderjarigen seksueel zijn misbruikt door priesters maakt ons sprakeloos!

Slachtoffers hebben zich uitgesproken, en hun woorden leggen gewicht in de schaal. Hun woord hebben we gehoord. Andere slachtoffers zullen van zich laten horen. Dankzij hen zal niets ooit nog hetzelfde zijn.

Na de vraag om vergeving van het kerkelijk instituut, de schadeloosstelling van de slachtoffers, de wijzigingen in het kerkelijk recht... blijft het moeilijkste over: het realiseren van gelijke rechten tussen mannen en vrouwen. We stuiten op de mannelijke overheersing, die historisch en cultureel de Kerk structureert.

Het gaat erom dat vrouwen recht van toegang hebben tot alle organen van de Kerk en volledig kunnen deelnemen aan de besluitvorming. Dat vrouwen toegang hebben tot gewijde bedieningen. Dat de verplichting van het kerkelijk celibaat wordt afgeschaft om het mogelijk te maken mannen of vrouwen te wijden, gehuwd of niet.

De katholieke kerk in Frankrijk heeft de moed gehad een onafhankelijke commissie in te stellen om de waarheid boven tafel te krijgen. Zal zij dezelfde moed hebben om, samen met alle gedoopten, gevolg te geven aan de aanbevelingen van deze commissie? Zal ze het woord van Jezus vertrouwen? "De waarheid zal u vrijmaken" (Joh 8:32) Dit woord geldt voor iedereen. We kunnen het delen. Het heeft zijn plaats in onze seculiere Republiek.

Jacques Gaillot, bisschop van Partenia, en Bertrand Gaufryau, schooldirecteur - Parijs 7/10/2021

Reactie vanwege de CCBF

Nog enkele dagen later, op 11 oktober, volgt een perscommuniqué vanwege het overkoepelend orgaan van de Franse kerkelijke 'basisbeweging', de CCBF, "Conférence Catholique des Baptisé-e-s Francophones" ("Katholieke Conferentie van Franstalige gedoopten"). En op 25 oktober, een week vóór de jaarlijkse bisschoppenconferentie in Lourdes zou beginnen, publiceren zij een open brief. Uit beide teksten enkele uittreksels.

Perscommuniqué van 11 oktober 2021

Tijdens haar jaarvergadering van 9 en 10 oktober 2021 over het thema "Transformaties in de Kerk: traditie en inventiviteit" heeft de CCBF kennis genomen van twee belangrijke gebeurtenissen: de indiening van het rapport van de CIASE (Commissie Sauvé) op 5 oktober en de start van de bisschoppensynode over de synodaliteit in Rome op 9 en 10 oktober. Deze twee dossiers zijn in de universele Kerk radicaal met elkaar verbonden, omdat zij volgens de woorden van paus Franciscus te maken hebben met het klerikalisme. Zij moeten dus samen worden behandeld, want wat op het spel staat en van vitaal belang is voor het voortbestaan van de Kerk, is de overgang van een klerikale misbruikcultuur naar een cultuur van authenticiteit samen op stap gaan in heel de Kerk.

De Kerk zou er goed aan doen de werkmethode van de CIASE over te nemen als een vademecum voor haar transformatie. Kan deze synode terecht nalaten daaruit inspiratie te putten? Wij noemen: de beslissende bijdrage van een onafhankelijke commissie, de nauwgezetheid van haar verslag, de transparantie van de debatten en de werkzaamheden, het streven om alle nuttige disciplines bijeen te brengen en de pluraliteit van opvattingen en benaderingen, en dit alles ten dienste van het aan het licht brengen van de waarheid. Al deze kwaliteiten maken dit verslag tot een internationale mijlpaal.

Open brief aan de bisschoppen van Frankrijk (25 oktober 2021)

Beste broeders bisschoppen,

De Franse Katholieke Conferentie van de Gedoopten (CCBF) heeft kennis genomen van de inhoud van het rapport van de onafhankelijke commissie voor seksueel misbruik in de kerk (CIASE, Commission Sauvé) en betuigt aan de slachtoffers zijn steun en medeleven.

Wij waren niet verrast door de conclusies van de CIASE, aangezien wij al meer dan 10 jaar weten dat, met name in de VS, het aantal priesters dat zich schuldig maakt aan seksuele misdrijven ongeveer 6% bedraagt en een eerder algemeen bevolkingsonderzoek in Nederland tot vergelijkbare resultaten leidde.

Enkele dagen voor de plenaire vergadering van de Franse bisschoppenconferentie in Lourdes richten duizenden gedoopten, bij monde van de CCBF, zich opnieuw tot u, ditmaal m.b.t. twee onderwerpen: de toepassing van de aanbevelingen van de CIASE en de voorbereiding van de Bisschoppensynode over de synodaliteit. Inderdaad, er is een nauw en onlosmakelijk verband tussen het CIASE-rapport, de voorwaarden voor de voorbereiding van de synode over de synodaliteit in Frankrijk en de werkzaamheden van de bisschoppen van de universele Kerk in Rome. Het is noodzakelijk om van een klerikale cultuur (een cultuur van 'onder ons' en van 'verwijzen naar zichzelf') over te gaan naar een uitgebreide cultuur van synodaliteit "door categoriek nee te zeggen tegen elke vorm van klerikalisme" (Brief van paus Franciscus aan het Volk van God - 20 augustus 2018). De voorbereiding van de bisschoppensynode over de synodaliteit is dus een gelegenheid die dringend moet aangegrepen worden om samen alle vormen van misbruik aan te pakken en te werken aan een coherente manier van besturen. (...)

Om het vertrouwen te herstellen, zonder hetwelk elke verkondiging van het Evangelie ongeldig is, moet u principieel aanvaarden toezichthoudende instanties op te richten. Wij verzoeken u twee "onafhankelijke organen" in het leven te roepen, naar het model van de CIASE. Eén voor het toezicht op de schadeloosstelling van de slachtoffers en het beheer van de fondsen, het andere voor het toezicht op de structurele hervormingen van de kerkelijke instelling. Beide organen zijn nodig omdat het raadzaam is de twee benaderingen te identificeren en parallel uit te voeren zonder ze door elkaar te halen. (...)

Wat het synodale proces betreft, geven de Vaticaanse vragenlijst en het vademecum dat aan de plaatselijke Kerken is gericht, aan dat "samen op weg gaan" de kern van het proces moet vormen. "Iedereen is een hoofdrolspeler - niemand kan worden beschouwd als een figurant", beveelt paus Franciscus aan met betrekking tot de synode. Alle gedoopten zijn er dus bij betrokken en moeten reisgezellen zijn. Slechts 34% van de bevolking noemt zich nog katholiek, en slechts 6% van hen, "praktiserende katholieken" genoemd, zijn te vinden in parochiale vergaderingen en bewegingen. De overgrote meerderheid van de katholieken bevindt zich dus niet meer in het middenschip, met name door de leegloop op het platteland, maar velen blijven trouw aan hun doopsel. Daarom moeten wij, om het anders-zijn en de verscheidenheid te behouden, ook "meelopen" met hen die buiten de parochies en bewegingen staan. Zonder hen zal niets veranderen.

De pijnlijke ervaring van Jacques Gaillot

In december van het jaar 2000 – vijf jaar nadat Jacques Gaillot uit het bisdom Evreux was ontzet – wordt een priester van het bisdom Evreux veroordeeld omwille van een pedofilieschandaal. De priester in kwestie was op zijn eigen vraag in 1988 vanuit Canada naar Evreux overgekomen. Gaillots eerste boek, "Ils m'ont donné tant de bonheur!" (1986) had hem immers heel erg aangesproken... In Canada kon de man in kwestie moeilijk opnieuw aan de slag nadat hij in 1985 tot 20 maanden gevangenisstraf was veroordeeld omwille van seksueel misbruik van twee minderjarigen... In zijn maandelijkse bijdrage op de website van Partenia ging bisschop Gaillot daarop in: Notities onderweg, januari 2001. Als 'kind van zijn tijd' wist Jacques Gaillot in de jaren '80 ook nog niet zoveel over die

problematiek – zoals hij op het einde schrijft.

Woelige tijden

Ik blijf met woelige gebeurtenissen te maken hebben, in Evreux en elders. De kwestie van de pedofiele priester is een ernstige zaak. We weten dat een jongere er het slachtoffer van is. Die jongere heeft de moed gehad de muur van de stilte te doorbreken door naar de rechtbank te stappen. Een pijnlijke zaak voor hem, voor zijn familie, voor het bisdom Evreux, en voor mij. Het is normaal dat ik er van dichtbij bij betrokken ben, want ik ben het die deze priester uit Québec in het bisdom heb opgenomen en een parochie heb toevertrouwd.

De zaak komt uitgebreid in de media. Mijn advocaat en ikzelf stellen op 8 december 2000 een persbericht op om duidelijk te maken vanuit welke ingesteldheid de beslissingen werden genomen.

"Voordat ik besloten heb om Denis Vadeboncoeur naar Evreux te laten komen, heb ik enkele gedeeltelijke en onvolledige inlichtingen ontvangen over zijn korte opsluiting in Québec. Ik heb deze priester, die zeer duidelijk verlangde om opnieuw ingeschakeld en gerehabiliteerd te worden, mijn vertrouwen geschonken. Met de instemming van zijn religieuze overste en mijn bisschopsraad kreeg Denis Vadeboncoeur in mijn bisdom een plaats. Pas later heb ik meer nauwkeurige inlichtingen gekregen. Toch dacht ik dat ik op mijn beslissing hem een plaats te geven niet moest terugkomen, gezien zijn wil om weer ingeschakeld te worden en het feit dat er helemaal geen kritiek was vanwege zijn parochianen".

De laatste jaren is de publieke opinie bijzonder gevoelig geworden voor het probleem van de pedofilie. En dat is een goede zaak. We worden ons bewust van de schadelijke gevolgen van pedofiele handelingen voor de persoonlijkheid van de jongere. Dat verplicht ons tot meer verantwoordelijkheid op dat gebied. Ik denk hierover nu anders dan vroeger. Vandaag zou ik niet meer dezelfde beslissing nemen.

Tot slot

Christine Lazerges (°1943), lid van de commissie Sauvé en oud-voorzitter van de Franse Nationale Mensenrechtencommissie, op de protestantse website www.reforme.net:

Met alle elementen die we bij elkaar hebben gebracht en de onderzoeken die we uitgevoerd hebben, heb ik het gevoel dat CIASE "het licht aansteekt". Dat licht is ook interessant voor andere Kerken, en zelfs voor de gevallen van misbruik in de schoot van families. (...) Men moet altijd opletten wanneer de impact op het kind vergemakkelijkt wordt door de functie (vader, trainer, scoutsleider, priester). De macht van wie misbruik pleegt is het gevolg van een bijzondere relatie met het kind.

10. Stem vanuit de moslimgemeenschap: Yassin El Attar

Is de islam echt gewelddadig?

In de media en in het publieke debat horen we vaak heel wat stemmen die het agressieve en gewelddadige karakter van de islam benadrukken (zowel islamofoben als jihadisten). Daarnaast horen we ook de stem van moslims die poneren dat de islam vredelievend is, te beginnen met de naam (islam betekent vrede). Wie heeft in dit debat gelijk?

Laat ons, om deze vraag te beantwoorden, eerst kijken naar wat de Koran en Hadith (overleveringen van de Profeet) te zeggen hebben over vrede en geweld. Honderden malen staat in de Koran dat God barmhartig is en dat hij houdt van barmhartige mensen. Ieder hoofdstuk in de Koran begint met volgende woorden: Bismi'llah ir-Rahman ir-Rahiem oftewel "In de naam van God, de Barmhartige, de Genadevolle".

Velen van jullie zullen ook weten dat moslims elkaar begroeten met de uitdrukking: as-salamu alaikum oftewel "vrede zij met jullie". In de Hadith wordt tot tweemaal toe verwezen naar het belang van de Vredesgroet:

"Jullie zullen niet het paradijs binnentreden totdat jullie volledig geloof verworven hebben en jullie zullen niet volledig geloof verwerven totdat jullie van elkaar houden. Zal ik jullie niet leiden naar een handeling die, als jullie deze uitvoeren onder elkaar, jullie elkaar doet liefhebben? Verspreid de groet van "Salaam" (vrede) zoveel als jullie kunnen onder elkaar (in de gemeenschap)."
"Geef gul voedsel aan anderen, begin met de begroeting van vrede onder jullie aan diegenen die jullie kennen en aan diegenen die jullie niet kennen."

We weten nu al dat het in de islam van groot belang is dat de moslimgemeenschap vredevol met elkaar omgaat. Maar hoe dient een moslim zich te gedragen tegenover een niet-moslim? Is geweld tegen hen toegestaan? Wat zegt de Koran over geweld? Een vaak aangehaalde vers bij islamcritici is de volgende:

"En doodt hen, waar jullie hen ook aantreffen, en verdrijft hen waar zij jullie hebben verdreven ... En bevecht hen niet in Al-Masjied al-Haram (heilige moskee in Mekka) tenzij zij eerst tegen jullie vechten. Maar als zij jullie aanvallen, doodt hen dan. Zo is de vergelding van de ongelovigen."
Koran 2:191

Dit vers, op zichzelf staand, roept heel wat vragen op. Roept God niet letterlijk op om ongelovigen te doden waar zij ook aangetroffen worden? Zoals steeds bij tekstanalyse is het belangrijk om de context te kennen van het vers. Laten we even kijken naar het voorafgaande en daaropvolgende vers:

"(Zuiver je intentie om Allah's woord te verheffen) en strijd op het Pad van Allah (dat naar Zijn tevredenheid leidt) tegen degenen die tegen jullie strijden, maar overtreedt de grenzen niet (door ook hun vrouwen en kinderen het leven te ontnemen). Waarlijk, Allah houdt niet van de overtreders."
Koran 2:190

Maar als zij zich overgeven, dan is Allah de Alvergevende, de Genadevolle.
Koran 2:192

Beide verzen plaatsen meteen heel wat vraagtekens bij de enge interpretatie van het eerste vers. Eerst

en vooral is gewelddadige oorlogsvoering enkel toegelaten indien je aangevallen wordt, geweld mag dus enkel defensief gebruikt worden. Anderzijds moet het geweld onmiddellijk ophouden indien de tegenstrever de vijandigheden stopzet. Daarin komen de islamitische basiswaarden opnieuw boven: vrede en genade hebben altijd voorrang op agressie en geweld. Een bijkomend voorbeeld hiervan:

“En als zij naar vrede neigen, neig daar dan ook naar. En stel jouw vertrouwen in Allah, Voorwaar, Hij is de Alhorende, de Alwetende.”

Koran 8:61

Geweld wordt altijd sterk veroordeeld en beperkt in de koran, zeker in niet-oorlogssituaties:

“... dat jullie niemand mogen doden - wat God verboden heeft - behalve volgens het recht...”

Koran 6:151

“... dat wie iemand doodt anders dan voor doodslag en verderf zaaien op de aarde, het is alsof hij de mensheid gezamenlijk heeft gedood en dat wie iemand laat leven, het is alsof hij de hele mensheid gezamenlijk heeft laten leven.”

Koran 5:32

We zien dat zowel bij burgerlijke regels als bij krijgsregels telkens wordt aangegeven dat geweld per definitie verboden is, behalve wanneer het ‘wettelijk’ is of defensiefs. Hieruit komt een andere basiswaarde van de islam expliciet op de voorgrond: de voorkeur voor orde en harmonie boven chaos en onrechtvaardigheid. Wanneer is geweld dan specifiek gerechtvaardigd?

Zoals reeds gezegd is enkel voor een land of staat in oorlogssituatie defensief geweld toegestaan. Maar deze toelating is niet absoluut, er zijn belangrijke beperkingen: vrouwen, kinderen, bejaarden en zieken zijn onder geen enkel beding een legitiem slachtoffer; bomen, planten en oogsten zijn beschermd; vernieling van onbewoonde plaatsen is verboden; dieren mogen niet gedood worden behalve voor voedsel; er mag niet gestolen worden van de krijgsbuit of geplunderd worden en tenslotte zijn alle laffe daden en tactieken niet toegestaan.

Geweld gepleegd door individuen is verboden en zeer afkeurenswaardig. De Koran gaat zelfs zo ver dat zelfs het verheffen van de stem, verbaal geweld of een ijdele tred afgekeurd wordt:

En loop met bescheiden tred en temper je stem, want het meest onaangename geluid is het balken van een ezel.

Koran 31:19

De fundamentele denkfout die veel gewelddadige extremisten en jihadisten maken is dat ze het onderscheid niet maken tussen het monopolie op geweld dat een staat bezit en handelingen tussen burgers. Zij misbruiken in die zin enkele verzen uit de Koran. Daarnaast bestuderen ze ook de context niet waarin de verzen zich bevinden, sterker nog: soms wordt een deel van een vers uitgelicht en niet eens in de context van de rest van het vers bekeken. Tenslotte slagen ze er ook niet in om de enge interpretatie van bepaalde verzen te toetsen aan de basisprincipes algemene islamitische theologie (bescherming van leven, bescherming van kennis, rechtvaardigheid...). Bovendien gaat zo’n vers vaak over een specifieke, historische oorlogssituatie en is het dus absurd om zo’n verzen te extrapoleren naar vandaag.

Deze column is natuurlijk veel te kort om een volledig en allesomvattend beeld te geven van attitudes t.o.v. geweld in de islam. Ik heb toch getracht om een basisinzicht mee te geven.

Laat ons terugkeren naar de originele vraag? Is de islam nu een godsdienst van vrede of een gewelddadige, agressieve religie?

De islam is overweldigend vredelievend en gericht op orde en veiligheid. Betekent dat dat de islam een

zuiver pacifistische godsdienst is? Neen, geweld is een middel dat in bepaalde uitzonderlijke situaties, uitsluitend door een conventionele staat of een leger op een gelimiteerde manier gebruikt mag worden.

Waarom zien we dan vandaag dat zo vaak geweld wordt gebruikt in de naam van de islam? De waarheid is dat de islam, net zoals zoveel ideologieën en overtuigingen in het verleden, geïncidentaliseerd wordt in wereldlijke conflicten om macht, geld en invloed. De islam kan, net als elke religie en ideologie, verenigend of verdelend werken, geweld legitimeren of pacifisme propageren. Het hangt altijd af van de doelstelling van de persoon of groep personen die de islam instrumentaliseert. Maar als we een eerlijke, intellectuele analyse maken van de kernboodschap van de islam zien we dat het een religie is die gebouwd is op waarden als solidariteit, vrede, harmonie en orde. En wat is disruptiever voor deze waarden dan geweld?

Wat betekent dit dan voor een individuele moslim of een lokale moslimgemeenschap zoals de onze? Eerst en vooral zijn dit zaken waar de doorsnee moslim niet van wakker ligt. Onze overtuiging en dagelijkse religieuze praxis zitten zo doorspekt met de insteek van vrede, rechtvaardigheid en vriendelijkheid dat het bij niemand opkomt om geweld te associëren met ons geloof. Veel moslims proberen net vanuit hun overtuiging zo goed mogelijk te handelen op een geweldloze manier, door zich bijvoorbeeld te beheersen als men kwaad is, geen kwaad te spreken tegen/over anderen en iedereen met een glimlach te bejegenen. Een vaak geciteerde hadith hierover is de volgende:

“De sterke man is niet degene die een ander verslaat in een gevecht, maar het is degene die zichzelf beheerst wanneer hij boos wordt.”

Als gemeenschap zien we natuurlijk wel dat er gevaar schuilt in terroristische organisaties die potentieel jongeren willen ronselen op basis van hun perverse interpretatie van de islam. Daarom is het net zo belangrijk om transparant, met een open blik en met zin voor nuance onze jongeren de veelzijdigheid van de islam mee te geven. Hen te doen inzien dat de islam bepaalde waarden zoals vrede, solidariteit en rechtvaardigheid hoog in het vaandel voert en dat onze overtuiging daaruit voortvloeit. Zodoende proberen we onze weerbare burgers van morgen mee te vormen en hen te versterken tegen het theologische spuug- en plakwerk van diegenen die onze samenleving willen ontwrichten en die in essentie dezelfde visie op islam delen: extreemrechts en de jihadisten.

Kerst- en nieuwjaarswens

**De redactie van de
Nieuwsbrief Evangelie
Levensnabij
wens u een zalig kerstfeest
en een hoopvol 2022.**

11. Leerhuis Roeselare

“Het grote verhaal & het nieuwe normaal, op zoek naar meer menselijkheid na de pandemie.”

De coronacrisis heeft onze wereld op z'n kop gezet. Van de ene op de andere dag moesten we ons, met z'n allen, anders gaan gedragen, ons anders organiseren, zin en betekenis halen uit nieuwe doelen en perspectieven... Plots voelden we ook hoe levensnoodzakelijk nabijheid, aanraking en de fysieke aanwezigheid van anderen is. En we voelden hoeveel prikkels er wegvielen bij een lockdown, hoe weldadig een lege agenda kan zijn, hoe snel natuur zich herstelt wanneer de ratrace stilvalt.

We voelden hoe absoluut afhankelijk we als mensen van elkaar zijn: hoe solidariteit de enige manier is om een wereldwijde pandemie te kunnen trotseren. Hoewel de pandemie nog niet achter de rug is, wordt er al druk gespeculeerd over 'het nieuwe normaal' dat straks zal doorbreken eens de crisis bedwongen is. Kunnen we, na of zelfs tijdens de crisis, iets vasthouden van de positieve effecten en het deugddoende gedrag dat we ontdekten? Wij, dat is: ieder van ons in zijn eigen leefwereld, maar ook wij als samenleving. Wat is er nodig om niet geheel in het oude normaal terug te vallen? Welke dynamieken duwen ons weer richting de oude praktijken, welke instrumenten kunnen ons sterken in het verder ontwikkelen van nieuwe? Welke verhalen helpen ons aan de creativiteit, fantasie en warme menselijkheid die we nodig hebben om toekomst te ontwerpen?

In dit leerhuis zoeken we op het snijpunt van Bijbel en krant naar richtingwijzers voor kwaliteit van leven en samenleven. Welke Bijbelse richtingwijzers kunnen ons inspireren om duurzame, rechtvaardige en solidaire keuzes te maken? Dit jaar laten we ons ook inspireren door het essay van Paul Verhaeghe "Houd afstand, raak me aan" (De Bezige Bij, 2020)

Praktisch

Begeleiding: Elke Vandeperre

Data: 5 dinsdagavonden, telkens van 19.30 tot 22 uur : 11 januari, 25 januari, 8 februari, 22 februari en 8 maart 2022

Locatie: ACV-gebouw, Sint-Jorisstraat 1, 8800 Roeselare.

Organisatie: vzw Motief samen met Evangelie Levensnabij

Inschrijven: Motief: info@motief.org, met vermelding "leerhuis Roeselare 2022"

Prijs op basis van inkomen: zie <https://www.motief.org/cursusprijs-volgens-inkomen>

12. De zevende hoofdzonde

Ken je ze nog, de zeven hoofdzonden? De zevende en laatste lijkt wel de vreemdste, maar is in onze tijd wellicht de belangrijkste. We kennen ze als 'traagheid', in het Latijn *acedia*, misschien beter te vertalen door gemakzucht of niets doen.

Onder de studenten die terecht staan voor de dood van Sanda Dia zullen er waarschijnlijk pleiten voor niet schuldig, omdat ze zelf de vreselijke studentendoop niet hebben uitgevonden noch helpen uitvoeren. Maar ze waren er wel bij en hebben nagelaten te reageren. Ik vrees dat ik in die situatie ook passief zou hebben toegezien. *Acedia* dus.

Eenzelfde verschijnsel deed zich voor in de PFOS-affaire met haar verontrustende bodemverontreiniging. De term 'schuldig verzuim' is hier meer dan op zijn plaats. Hier waren gezaghebbende mensen immers

wel degelijk op de hoogte. De voorzitter van de onderzoekscommissie, Hannes Anaf, formuleert het zo: “De Vlaamse regering heeft haar verantwoordelijkheid op geen enkel moment genomen. Ze was blijkbaar niet bezig met de gezondheid van de Vlamingen”.

En misschien ken je ook nog de uitspraak van Martin L. King: “De grootste tragedie is niet de harteloosheid van de kwaden maar het zwijgen van de goeden”?

In de bekende parabel van het laatste oordeel – Matteüs 25 – valt het op dat ‘de bokken’ niet worden veroordeeld om wat ze gedaan hebben, maar om wat ze nagelaten hebben te doen. Dat is pas zonde. Ik herinner me een zinnetje uit een kruiswegoeffening in mijn collegetijd: “Wie niets doet, doet ook niets mis, maar heel zijn leven is een misdaad”.

Het is waar, we voelen ons dikwijls machteloos ten aanzien van de grote problemen van onze tijd. Maar we gebruiken die machteloosheid al te gemakkelijk als een excuus om niets te moeten doen. Alle respect voor wie zijn of haar nek uitsteken. Niet enkel voor Greta Thunberg, maar ze is wel exemplarisch. En ze krijgt onvermijdelijk een hoop blubber over zich heen. Schrik om afgewezen, geïsoleerd of belachelijk gemaakt te worden zal wel een voorname reden zijn om niet te reageren.

Een andere reden kan zijn dat men zich niet voldoende bevoegd acht. Sommige kwesties zijn inderdaad vrij complex. Heden ten dage wordt dikwijls al te vlug gereageerd, zonder voldoende kennis van zaken, met name op de sociale media. Niet iedereen beschikt over voldoende achtergrond om zich een genuanceerd oordeel te vormen. Dit vraagt enige tijd en een minimum aan studie. Maar dikwijls is er voldoende wetenschappelijke consensus om tot (re)actie over te gaan. M.b.t. de klimaatverandering is dit al decennia het geval.

Durven reageren: het kan ook op kleine schaal. Allen komen we wel eens in een situatie terecht waarin we denken “Dat kan eigenlijk niet”, maar waar de bekoring om ons stil te houden toch zo groot is. Dan zijn we vooral op zoek naar allerlei redenen om toch maar niets te moeten doen. Het vraagt dikwijls al heel wat moed om luidop vragen te stellen. Als het gaat over belangrijke dingen hebben we medestanders nodig. En die zijn er. Doen we dan de inspanning om ze op te zoeken?

(Rob)

13. De Chinezen komen (deel 2)

Een eerste artikel met als titel 'De Chinezen komen' verscheen op de website van Evangelie Levensnabij (www.evangelielevensnabij.be) in april 2021. We berichtten er hoe in Hongarije een universiteit met als missie het pluralisme en de democratie in ex-communistische staten te versterken, de plaats moet ruimen voor de Chinese Fudan-universiteit. Tegen 2024 wil ze in Boedapest een satellietcampus voor die elite-instelling uit Sjanghai optrekken. De burgemeester van Boedapest, opposant van Viktor Orbán, zegt hierover: "De universiteit kan een instrument zijn om de politieke invloed en macht van de Chinese staat en zijn geheime diensten uit te breiden in Hongarije en Europa".

Op 23 augustus 2021 zond Canvas een onthullende Franse documentaire uit: 'De wereld volgens Xi Jinping'. Het gaat er o.a. over de zogenaamde 'Nieuwe Zijderoute'. Die verwijst naar een ontwikkelingsstrategie van de Chinese overheid, gericht op verbinding en samenwerking tussen landen in Afrika-Eurazië. De naam is afgeleid van de historische Zijderoute, een netwerk van karavaanroutes dat vanaf de oudheid tot in de late middeleeuwen in gebruik was. Deze route was op zijn hoogtijd een van de belangrijkste handelsroutes wereldwijd en heeft enorme politieke, economische en culturele invloed gehad.

De Nieuwe Zijderoute bestaat enerzijds uit een netwerk voor wegvervoer en spoorvervoer, en anderzijds uit de zogenoemde Maritieme Zijderoute voor scheepvaart. De route beperkt zich niet alleen tot de ontwikkeling van verkeersinfrastructuur, maar ook grootschalige ontwikkeling van elektriciteitscentrales. Ze sluit aan op China's strategie om zijn positie als hegemonie te versterken en een handelsnetwerk te scheppen waarbij zij de centrale positie inneemt. De realisatie van de Nieuwe Zijderoute leidt ook mogelijk tot geopolitieke verschuivingen, waardoor China hiermee zijn invloedssfeer uitbreidt.

De Nieuwe Zijderoute werd in september en oktober 2013 bekendgemaakt door president Xi Jinping. De Maritieme Zijderoute werd een maand later bekendgemaakt bij een staatsbezoek van Xi Jinping aan Indonesië. In 2017 volgde de uiting van interesse in een potentiële nieuwe handelsroute die China met Europa verbindt via de Noordelijke IJszee. Volgens verscheidene schattingen is de Nieuwe Zijderoute een van de grootste infrastructurele projecten in de geschiedenis. Er zijn 68 landen betrokken bij het project, die in 2017 samen ongeveer 65% van de wereldbevolking en 40% van het mondiale bruto binnenlands product omvatten.

Dit lijkt allemaal vandoen te hebben met handel en economie, ware het niet dat Xi Jinping (sinds 2018 president-voor-het-leven, net als Mao), hiermee ook zijn Chinese ideologie wereldwijd exporteert. En die is verre van onschuldig. Drie waarden ontbreken overduidelijk: democratie, mensenrechten en persvrijheid. We krijgen daar bijvoorbeeld weet van als het gaat over de Oigoeren, Tibet en Hong Kong. Straks is wellicht Taiwan aan de beurt: de dreiging is reëel, niet via een invasie maar veel subtieler zoals dat in Hong Kong werd voltrokken. Intussen propageert en past China deze (on)waarden eveneens toe in de landen verderaf waar het een stevige voet aan wal zet. Dit is momenteel duidelijk het geval in een aantal Afrikaanse landen.

Hetzelfde gebeurt in islamistische landen: Afghanistan, Iran, Saoedi Arabië, noem maar op, ze zijn met velen. Ook daar worden democratie, mensenrechten en persvrijheid zonder terughoudendheid met de voeten getreden, zij het vanuit een gans andere, met name religieus-fundamentalistische invalshoek.

Ook het Westen is hiervoor niet immuun. Democratie, mensenrechten en persvrijheid leken hier tot voor kort onaantastbaar. Onder invloed van grootmacht China en van extreemrechts hier bij ons, zijn ze niet langer evident. Het gif sijpelt langzaam door in de Vlaamse publieke opinie: democratie heet corrupt, universele mensenrechten cultuurgebonden en de persvrijheid een lachertje. Ze moeten niet alleen een belangrijk aandachtspunt zijn voor de Europese Unie en voor de democratische Belgische politieke partijen, maar ook voor de kerk. Het behoort tot haar taak om ze hoog in haar vaandel te dragen: in haar eigen gelederen, in ons land en overal ter wereld.

Rob

14. Abbé Froidure

Vijftig jaar geleden overleed Abbé Froidure

“Een heilig vuur bezielde deze buitengewone man die zich met zijn hart, zijn verstand en zijn vastberadenheid ten dienste stelde van de kansarmen”

Er was een massa volk aanwezig op de begrafenis van Abbé Froidure om een laatste hulde te brengen aan de man die heel zijn leven gesteld had in dienst van zijn naaste. Abbé Froidure was een paar dagen eerder, op die noodlottige 10e september 1971, nu 50 jaar geleden, omgekomen bij een tragisch auto ongeval. Weinigen beseffen nu nog hoe invloedrijk hij was in de tweede helft van vorige eeuw.

Edouard Froidure werd geboren te Ieper op 12 april 1899 en had vanaf het begin van zijn leven een plichtsgevoel en een grote afschuw van onrechtvaardigheid. Op 18-jarige leeftijd meldde hij zich aan het einde van de Eerste Wereldoorlog als oorlogsvrijwilliger en onderscheidde zich door het redden van verscheidene van zijn medesoldaten. In 1925 werd hij in het hart van Brussel priester gewijd en werd hij al snel geconfronteerd met de ellende van de bewoners van de volkswijken die hij als geen ander wilde helpen.

Abbé Froidure kon geen onrecht zien zonder het de oorlog te verklaren. Niet alleen met woorden maar ook met daden. Voor hem was het duidelijk dat je om de honger te bestrijden, je moest eten, dat je om jongeren gezond op te voeden je hen frisse lucht moest geven: de speelpleinen ‘Kleine Dennen’ (nu vzw Openluchtwerken) en talloze opvangtehuizen zijn allemaal in het leven geroepen door Abbé Froidure. Hij organiseerde het inzamelen van kleding, speelgoed en andere voorwerpen voor de speelplaatsen en omringde zich met behoeftige en werkloze volwassenen om de logistiek van deze inzamelingen te verzekeren. Dit was het begin van de vzw ‘Spullenhulp’, tot op vandaag een schoolvoorbeeld van sociale herintegratie. Om jongeren beter te kunnen begeleiden heeft hij ook meegewerkt aan de oprichting van een school voor hoger onderwijs voor opvoeders, L’institut Le Parnasse.

Abbé Froidure zette zijn sociaal engagement en zijn strijd tegen onrechtvaardigheid voort tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ongeveer 100 Joodse kinderen werden op de speelplaatsen verborgen en ongeveer 10.000 wezen, daklozen of achtergelaten kinderen werden in deze periode gevoed. In 1943

gearresteerd door de Gestapo, beleefde hij de hel van martelingen en concentratiekampen en kwam zeer verzwakt, maar levend, uit de kampen bij de bevrijding in 1945.

Ondanks zijn broze gezondheid hervatte Abbé Froidure zijn activiteiten en het beheer van de Openluchtwerken die zich in het naoorlogse decennium over het hele land uitbreidden. In 1952 voerde hij een van zijn meest opzienbarende acties uit, die de aandacht van de media, het volk en de politiek trok. Hij nodigde Koning Boudewijn uit om de sloppenwijken van de Marollen te bezoeken en de bewoners te ontmoeten. Diep ontroerd zette de vorst zijn regering aan tot actie.

Dit was het begin van een grootscheepse operatie om de sloppenwijken met de grond gelijk te maken en fatsoenlijke sociale woningen te bouwen in het hart van Brussel.

Daarna werkte Abbé Froidure aan de ontwikkeling en consolidatie van de reeds ondernomen acties, en gaf conferenties over de hele wereld tot zijn tragische dood op 10 september 1971 te Bosvoorde.

Toch is zijn nalatenschap nog springlevend en gaan de voorzieningen die hij in het leven riep onvermoeibaar door met het helpen van de kansarmen en dan vooral de kansarme jongeren. Abbé Froidure zou er waarschijnlijk de voorkeur aan hebben gegeven dat zijn voorzieningen 50 jaar na zijn dood geen reden van bestaan meer hadden. Helaas, hun missies zijn relevanter dan ooit ...

Met toestemming overgenomen van www.dewereldmorgen.be

15. Brief aan onze lezers

Beste lezers van de Nieuwsbrief,

Bisschop Lode Aerts nodigt ons uit om mee na te denken over een synodale kerk. Hij doet dat, op initiatief van paus Franciscus en samen met de andere bisschoppen van de wereldkerk, met deze woorden:

"Synodaliteit slaat op een manier van kerk-zijn, de wijze waarop we samen Kerk vormen om Gods liefde voor de mens bekend te maken. Wat kan ons daarbij helpen? Wat staat daarbij in de weg? Dat is de vraag voor nu. Of nog, hoe kunnen we, onder leiding van de Geest, een pelgrimerend (samen onderweg en van elkaar lerend) en missionair (naar buiten gericht en met open deuren) volk worden?"

Wat zijn daartoe kansen? Wat zijn daartoe belemmeringen?"

We zijn benieuwd naar jullie suggesties en bedenkingen. We nemen ze zeker mee in het verslag van de luisterfase dat we in het voorjaar van 2022 aan Rome zullen bezorgen. Geef ook je contactgegevens op, dan bezorgen we jullie ook dat verslag. Na de eigenlijke bisschoppensynode in oktober 2023 zal trouwens een uitvoeringsfase volgen waarbij de lokale kerken opnieuw betrokken zullen worden. We houden jullie op de hoogte.

Dank voor je meespreken en meedenken!"

* * *

We herinneren ons hierbij twee initiatieven waaraan we met Evangelisatie Levensnabij in het verleden hebben meegewerkt: 'Het verlangen van het volk Gods' in 1996 en 'Gelovigen nemen het woord' in 2011. Deze teksten werden toen ondertekend door respectievelijk 14500 en 8225 gelovigen.

Het manifest Gelovigen nemen het woord, dat we op 9 februari 2012 met de namen van de ondertekenaars aan de bisschoppen overhandigden, luidde als volgt:

Parochies zonder priester, eucharistievieringen op ongeschikte uren, gebedsdiensten zonder communie: dat hoeft toch allemaal niet? Waarom blijven de noodzakelijke kerkhervormingen zolang uit? Wij, Vlaamse gelovigen, vragen onze bisschoppen om de impasse waarin we terechtgekomen zijn te doorbreken. We doen dit in verbondenheid met medegelovigen in Oostenrijk, Ierland en vele andere landen, die eveneens aandringen op hervormingen die voor de kerk levensnoodzakelijk zijn.

Wij begrijpen niet waarom de leiding van onze plaatselijke gemeenschappen (parochies bijvoorbeeld) niet wordt toevertrouwd aan een man of een vrouw, gehuwd of ongehuwd, beroepskracht of vrijwilliger, die daartoe de nodige vorming heeft gekregen. We hebben toegewijde herders nodig.

Wij begrijpen niet waarom deze medegelovigen niet zouden mogen voorgaan in de zondagsvieringen. We hebben in elke levende gemeenschap liturgische voorgangers nodig.

Wij begrijpen niet waarom – waar geen priester voorhanden is – een woorddienst met communie niet zou mogen.

Wij begrijpen niet waarom bekwame leken en gevormde godsdienstleerkrachten niet zouden mogen preken. We hebben het woord Gods nodig.

Wij begrijpen niet waarom aan gelovigen van goede wil die na een scheiding hertrouwd zijn de communie moet geweigerd worden. Ze horen er evenwaardig bij.

Gelukkig zijn er al plaatsen waar men wél zo bezig is.

Wij pleiten er tevens voor dat binnen de kortste tijd zowel gehuwde mannen als vrouwen tot het priesterambt worden toegelaten. Wij, gelovigen, hebben hen nu broodnodig.

* * *

Vijftien jaar eerder verscheen 'Het verlangen van het volk Gods':

Met onze handtekeningen roepen wij op tot vernieuwing van de kerk in de geest van Jezus.

1. Bron van hoop worden in de wereld van vandaag:
  - Samen met alle mannen en vrouwen van goede wil overal ter wereld de vrede, de sociale gerechtigheid en het behoud van de schepping bevorderen;
  - Op een bescheiden manier contact houden met andere christelijke kerken
2. Bouwen aan een broederlijke en zusterlijke kerkgemeenschap:
  - Leven vanuit een gelijkwaardigheid van alle gelovigen en de scheiding tussen priesters en leken overbruggen
  - Leven vanuit de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen. De kerk mag de rijkdom aan capaciteiten en ervaringen van vrouwen niet langer uit de weg gaan. Dat geldt voor al haar ambten.
  - De dialoog aangaan met de plaatselijke kerken en hen inspraak verlenen bij benoemingen
3. Aan alle gemeenschappen middelen geven om hun geloof te beleven:
  - Voorgangers de vrije keuze laten tussen celibaat of huwelijk
4. Seksualiteit positief waarderen als wezenlijk deel van de mens die door God gemaakt en gewild is
  - Aanvaarden dat een mens in geweten verantwoord kan beslissen over vragen van (bijv. geboorteregeling)
  - Geboorteregeling en abortus niet op dezelfde lijn plaatsen

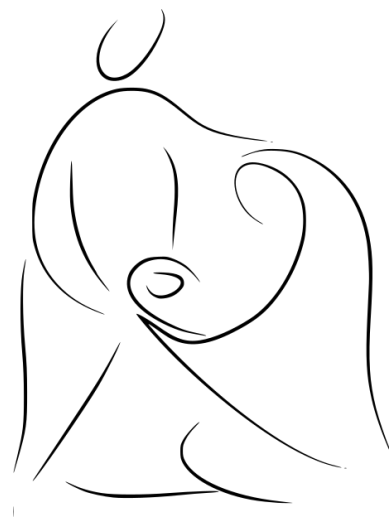
- In plaats van te veroordelen, meer menselijkheid tonen (bijv. inzake homoseksualiteit)
5. De blijde boodschap verkondigen in plaats van geboden en verboden uit te vaardigen:
- Meer solidariteit en bemoediging aanbieden in plaats van een positie in te nemen die angst en kortzichtigheid veroorzaakt
  - Meer begrip tonen en verzoening nastreven in plaats van onbarmhartige oordelen te vellen over mensen die hun leven een nieuwe wending geven (bijv. gescheidenen, gehuwde priesters)

Indien de kerk bovenstaande doelstellingen realiseert, kan ze veel vertrouwen herwinnen. Het zal helpen om in Gods Geest de boodschap van het evangelie waar te maken.

Als redactie bezorgen we deze twee documenten aan de bisschop.
Wie dat wil kan op de vraag van bisschop Lode ook zelf reageren.

Klik daartoe deze link aan: <https://forms.gle/9K9mRdmAGKfMtZh79>

Bart, Isabelle, Lieven en Rob

COLOFON

- Redactie: Rob Debels, Lieven Deboscher, Isabelle Maes en Bart Pieters
- Medewerkers aan dit nummer: Vincent Orroi en Jan Vanden Berghe (Partenia)
- Columnisten: Jeremie Vaneeckhout en Yassin El Atter
- Layout: TiDee - www.tidee.be
- GDPR: Je kan de gegevens die we over je bewaren altijd opvragen, laten wijzigen of verwijderen via een mail aan lieven.deboscher@gmail.com

Geloof & leven verweven is de nieuwsbrief van Evangelie Levensnabij. Het is een driemaandelijks contactblad van christenen die hun geloof verbinden met persoonlijke en maatschappelijke levensvragen, met een bijzondere aandacht voor wie in de samenleving uitgesloten worden.

Ze voeden zich aan een Bijbelse spiritualiteit en kiezen voor een andere levensstijl. Ze opteren voor een democratisch kerkmodel en voor samenwerking met mensen die werken aan een rechtvaardige wereld vanuit een ander geloof of levensbeschouwing.

Evangelie Levensnabij is aangesloten bij Bezield Verband, een netwerk van personen en kerkgemeenschappen die in Vlaanderen een eigentijdse lichtbaken van zingeving willen zijn.